

СОФИЯ

▸ **Персонална реалност / групова изложба / Софийски арсенал – музей за съвременно изкуство, бул. „Черни връх” 2 / 2 ноември – 14 януари.** В рамките на годишната си програма фотографско студио „RADLAB“ кани шестима творци, които да изследват темата „персонална реалност“. В настоящата изложба са представени шест фотографски серии, ръчно отпечатани в базата на студиото в Габрово с помощта на 23 алтернативни фотографски техники. Всеки от авторите - Ванеса Лу, Владислав Лепоев, Ивелин Пенчев – Ивича, Лиляна Караджова, Никола Дюлгяров и Уша подхожда индивидуално в избора на медия и метод на работа, за да подчертае важноста на творческия процес.

<https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/personal-reality/>

▸ **Международно Биенале на стъклото / групова изложба / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 6 октомври – 3 декември.** Четвъртото издание на Биеналето представя под надслова „Заедно“ автори от 48 държави – в Квадрат 500, галерия „Средец“ на Министерството на културата и галерия „УниАрт“ на Нов български университет. Основната изложба е разположена в Квадрат 500. Сред авторите в нея е чешкото дуо Станислав Либенски (1921 – 2002) и Ярослава Брихтова (1924 – 2020, както и техният сънародник Вацлав Циглер. Акцент в изложбата са творби на нидерландски художници, селектирани от куратора Хан де Кльойвер – член на международното жури.

<https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/international-glass-biennale-2023/>

▸ **Изкуството да изрисуваш книга / изложба илюстрации / куратор Д-р Таня Станева / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 20 септември – 31 декември.** „Иван Кьосев (1933-1994) е сред емблематичните художници, посветили творческата си енергия и талант на илюстрацията, книжното оформление и шрифта. В рисунките си художникът често побира целия литературен текст в малкото по размери композиционно поле. По много деликатен и изкусен начин той преплита иконографски модели, детайли, въвличащи ни в описаната в текста епоха или пък закачливи атрибути, характерни за времето, в което са създадени илюстрациите. Цялото това многообразие е

поднесено на любознателния читател в цвят или в черно и бяло по начин, по който той да усети удоволствието на илюстратора при създаването на неговите произведения.“ – Д-р Таня Станева <https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/the-art-of-drawing-a-book/>

↪ **Рада Якова / Розов облак / самостоятелна изложба / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ / 24 октомври – 22 януари.** Националната галерия за пореден път застава зад каузата на фондация „Emprove“. Рада Якова представя 12 обли обекта от стоманена мрежа в нежни нюанси на розовото, които съчетават усещане за солидност и мека въздушност, кореспондиращи с женската същност. В тази концепция фондацията припознава силата — видима и невидима — която дава вятър в платната, обединява и закриля. Инсталацията олицетворява също подкрепата в обществото и умението да заставаме едни зад други в бурите на живота. <https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/pink-cloud/>

↪ **Японската гравюра укийо-е в българските колекции / сборна изложба / куратор Златка Димитрова / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 18 октомври – 21 януари.** Японските гравюри укийо-е запечатват градската култура от периода Едо (1603–1868), документират отварянето на Япония към света по време на периода Мейджи (1868–1912) и проправят пътя си до европейските пазари. Оказват влияние върху развитието на изкуството и културата в Европа, особено върху импресионистите и постимпресионистите. Тези гравюри поражда интерес и в България, където в няколко музейни колекции, които започват да се формират около средата на ХХ век, са представени с едни от най-популярните теми. В изложбата за първи път са представени заедно основните теми, които присъстват във всички колекции от японска гравюра в страната. <https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/japanese-ukiyo-e-woodblock-prints-in-bulgarian-collections/>

↪ **От вестника до музея. Български карикатури от периода 1944 – 1989 / архивна изложба / Музей на изкуството от периода на социализма, ул. „Лъчезар Станчев“ 7 / 2 ноември – 31 март.** Изложбата включва около 150 български карикатури от фонда на Националната галерия и прави опит за реконструкция на карикатурния жанр в условията на тоталитарната система на управление на политическия, обществен и културен живот в България между 1944 и 1989. Сред авторите са Илия Бешков, Александър Жендов, Борис Ангелушев, Стоян Венев, Борис Димовски, Доньо Донев, Асен Грозев, Георги Анастасов, Цветан Цеков-Карандаш, Георги Чаушов, Стефан Десподов и др. <https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/from-the-newspaper-to-the-museum-bulgarian-cartoons-1944-1989/>

↪ **Евгения Воденичарова / Живопис / самостоятелна изложба / куратор Красимир Илиев / Софийска градска художествена галерия, ул. „Гурко“ 1 / 2 ноември - 3 декември.** „Изложбата на Евгения Воденичарова съвпада с ретроспективната изложба на нейния приятел Генко Генков. Техните две противоположни съдби – тази на нестихващата широка популярност и на скритото, познато на минимален кръг от почитатели творчество се срещат в залите на СГХГ. Уникален и напълно различен е почеркът на Евгения Воденичарова - неочакван, експресивен и мощен, едновременно с това и странно деликатен, нетипичен за 70-те г. на миналия век. Това е времето през което са създадени повечето от нейните творби. Рисува предимно портрети, пейзажи и натюрморти. Най-често срещаното мнение за нея е, че това не е български творец.“ – Красимир Илиев. <https://fb.me/e/4Yz4ZdkMU>

↪ **Генко Генков / Отвъд видимото / ретроспективна изложба / куратори Аделина Филева, Красимир Илиев, Наташа Ноева / Софийска градска художествена галерия, ул. „Гурко“ 1 / 14 юни – 12 ноември.** Настоящата изложба представя над сто творби на Генко Генков създадени в периода от 1949 до 2005г. Създал огромно количество картини с маслени бои върху платно и фазер и творби на хартия в които усъвършенства акварелната си техника, допълнена с гваш, пастел, печатарски мастила и пигменти, с различни похвати и техники за да придаде контраст и сила на цвета. Експериментира в областта на графиката и рядко в скулптурата, но маслената живопис остава неговата основна цел в изкуството. Живописиста му още от ранните години постоянно еволюира и се променя като колорит, форми

и сила. По време на изложбата всяка седмица в залите на СГХГ ще бъде представяна по една допълнителна творба. <https://bit.ly/3MRm39E>

↪ **Триенале Мини текстил 2023 / групов изложба / Галерия – книжарница „София Прес“, ул. „Славянска“ 29 / 20 ноември – 11 декември.** МИНИтекстилът е жанр, в който техниките и материалите свързани с текстила участват редом с най-свободни и най-разнообразни други материали и технологии и превръщат този жанр в типичен представител на съвременното изкуство без ограничения за идеята и средствата за претворяването и. <https://sbh.bg/bg/izlojben-kalendar-izlojbi-sbh/trienale-mini-tekstil-2023/8/1338>

↪ **Стефан Николаев / Дом / самостоятелна изложба / Sarieva @ DOT Sofia, ул. „Братя Миладинови“ 46, Женски пазар / 30 септември – 12 ноември.** Изложбата е създадена специално за колаборацията на Sarieva/Gallery и новата сграда DOT Sofia. Заглавието се ражда като своеобразна игра на думи между dot и dom („дом“), тъй като DOT Sofia, освен галерийно пространство, е и жилищна сграда. Но по-важно, то свързва тази първоначална идея с повратен момент в модерното изкуство и епоха: произведенията стават неразделна част от домовете. Теми, линии, цветове, похвати, всичко се променя, за да се приспособи към новия начин, по който творбите биват разглеждани. Стефан Николаев предприема стилистично изследване на този феномен и някои от ключовите му теми и символи, търсейки същевременно нови точки на пресичане между скулптура и живопис. www.sarieva.org

↪ **Йоахим Шмид / Библиотеката / самостоятелна изложба / Куратор Надежда Павлова / Галерия, Гьоте-институт България, ул. „Будапеща“ 1 / 8 ноември – 22 декември.** Йоахим Шмид (1955, Балинген) е визуален артист, фотограф и критик, живеещ и работещ в Берлин. Настоящата изложба се състои от две части – принтове и книги. В представената селекция от книги, създадени от автора през последните 20 години, има много издания, които са продължение на известната му работа "Снимки на други хора". Ще могат да се видят и книги, занимаващи се с откриването на модели в поведението на фотографията. В тях Шмид се фокусира върху повторението на думата, а не върху повторението на изображението. Специално за тази изложба артистът прави и работата „Библиотеката на хората“, която се базира на намерени снимки на любимите книги на различни хора. „Техните книги и моите книги заедно образуват „Библиотеката“ – пише Шмид. <https://bit.ly/3FJQ4ox>

↪ **Боряна Петкова / Burnt. Burn. Will Burn / самостоятелна изложба / куратор Снежана Кръстева / Галерия +359, ул. „Галичица“ 13А / 31 октомври – 23 декември.** Перформативната практика на Боряна Петкова се характеризира със своята продължителност, която не може да бъде отделена от майсторството на рисуването в разширено поле. Сегашната ѝ нова поредица от творби е вдъхновена от ритуалите на Нестинарството, една умираща българска култура от региона на Странджа. За тази изложба, са използвани няколко дузини рисунки на бяла хартия, които следват етажите на водната кула. Тези картини са резултат от последния перформанс на Петкова, отчасти проведен и документиран в двора на галерията без публика, и отчасти направен на живо на откриването на изложбата. <https://bit.ly/3shQq2M>

↪ **Не ти трябва синоптик, за да знаеш накъде духа вятърът / групов изложба / Галерия Credo Bonum, ул. „Славянска“ 2 / 16 ноември – 27 декември.** „Фондация и галерия Credo Bonum започват серия от изложби и събития, посветени на климатичните промени, които ще запознаят публиката с възможни решения и ще изграждат партньорства между бизнеси и артисти, с цел по-устойчиво бъдеще и промяна на нагласите. Цикълът събития носи името “Не ти трябва синоптик, за да знаеш накъде духа вятърът”. Натоящата изложба отправя поглед към моментното състояние на нещата и бързата консумация в ерата на потребителския фетишизъм. Художничката Невена Екимова си партнира с компанията за събиране и оползотворяване на ненужни дрехи – TechCycle. Тя ще използва рециклирани текстилни изделия от производството на компанията, за да създаде в пространството на галерия инсталативна среда от тъкани, вид пашкул и агора за съпътстващите събития към изложбата. Айко

Ямамото (Япония) ще създаде инсталация от тъкани, обаяни с използването на билки от Витоша планина и ще обърне внимание върху феминизираната професия на производство на коприна във фабрика за коприна в Япония. Модният фотограф Коко Кръстев ще изследва шивашките ателиета в София, като своеобразен контрапункт на бързата мода, с поправянето на дрехите и продължаването на техния живот. <https://bit.ly/3QMaFza>

↪ **София Грънчарова / Пулс / самостоятелна изложба / куратор Бояна Джикова / Галерия ПОСТА, Булевард „Княз Ал. Дондуков“ 34 / 21 октомври – 15 ноември.** Част от публичната програма „Конституции“ на „Център за социална визия“. След ревю на колекцията в пространството на Swimming Pool, „Пулс“ продължава на витрината на ПОСТА. За проекта „Пулс“ София Грънчарова създава колекция от практични облекла и аксесоари, предназначени за общностите на протестните групи. Изборът на тези общности е провокиран от интереса ѝ към граждански каузи. <https://fb.me/e/3cdchPUkU>

↪ **Борис Колев В.А.и.Л.А / Ala Bala: Drawings from 2021 / самостоятелна изложба / Галерия Харта, ул. „Врабча“ 12 / 19 октомври – 10 ноември.** „Борис Колев, автор добре познат със своята северна сетивност и абсолютно безкомпромисна морална и политическа позиция, показва в изложбата „Ала-бала“ дванадесет изобличения на двуизмерния човек, който основно консумира, подражава на икони от телевизията и социалните мрежи, изживява своите радост и страдание в разработените от капиталистическата култура клишета и най-вече се поддава на лекомислие. Във връзка с цялото му творчество смятам, че той нарежда лекомислието сред основните причини за интелектуален разпад и съм убеден, че тази великолепа в своята категоричност, експресионистична серия е резултат от същата инерция.“ – Иван Стефанов <https://bit.ly/3QKiLly>

↪ **Даровете на земята / групов изложба / куратор Христина Грозданова / Галерия Little Bird Place, ул. „11-ти август“ 7 / 3 – 17 ноември.** „Даровете на земята“ е седмата годишна изложба на Дружество на анималисти, флористи и научни илюстратори (ДАФНИ). Ако повечето организирани до момента изложби са посветени на определени видове растения и животни, на местообитания и като цяло на опазване на природата, то този път решихме да поставим фокуса върху благата, които тя ни дарява. Авторите на дружеството, участващи в нея отново успяват да докажат, че красотата е не толкова качество на изобразявания обект, колкото предмет на усета и естетическите търсения на художника. В изложбата без съмнение ще откриете някои от най-предпочитаните и популярни растения, които се използват в кулинарията и медицината, любопитни билки, подправки и опии.“ – Христина Грозданова <https://bit.ly/46XOmvN>

↪ **Невена Георгиева / Завод Кристал / самостоятелна изложба / Галерия Дероо, ул. „Врабча“ 12 / 1 – 14 ноември.** Завод „Кристал“ е създаден през 30-те години на 20 век в град Перник като българо-белгийско дружество. Основната му дейност е била насочена към производството на плоско стъкло с различни дебелини чрез специфичните „Фурко“ машини за вертикално изтегляне на стъкления слой. Произвеждал е буркани, закалено стъкло и е изпълнявал различни специални поръчки през годините на своето съществуване. На 27 април 1998 г. „Булгаргаз“ внезапно спира подаването на природен газ към завода. Официалната версия е, че към дружеството са натрупани множество дългове. Какво означава това за този 24-часов работен процес, в който ваните за стъкло са били пълни с разтопена маса готова за непрекъснато производство? <https://bit.ly/3QFZWGa>

↪ **Катя Гецова / Вселена от стъкло / документален филм / Галерия Аросита, ул. „Врабча“ 12 Б / 3 – 15 ноември.** В този филм се отбелязва 33 годишен юбилей на най-дълго действащата частна галерия Аросита. Основатели са Катя и Колю Гецови. Катя Гецова е сред най-известните имена в сферата на художествено стъкло, а Колю Гецов е известен със своите декоративни пластики, мозайки, стенописи из цялата страна. Документалният филм за творческия път на Катя Гецова е по идея на Галя Тодорова, с режисьор Константин Карагеоргиев. <https://bit.ly/3sbMm4a>

↪ **Красимир Андонов / Истории с опашки / самостоятелна изложба / Галерия Синтезис, бул „Васил Левски“ 55 / 28 септември – 11 ноември.** В настоящата изложба, Красимир Андонов, оператор, фотограф и дългогодишен преподавател в НАТФИЗ, представя серия фотографии, по която работи повече от двадесет и пет години. Фотографиите, включени в изложбата показват уловени моменти от ежедневието, в което се срещат хората и животните. За проекта, авторът споделя: „Мисля, че първата фотография в изложбата е заснета през 1992 година, а последната е от 2021. Ако ги нямаше датите под изображенията, трудно може да се улови разликата във времето. Това не е търсено нарочно - замислих се, че като оператор съм научен да поддържам единен визуален стил на картината, нещо, което несъзнателно съм приложил и при тази дълго снимана фотографска серия.“ <https://bit.ly/3rEfeBl>

АРТ СРЕЩИ СОФИЯ

↪ **Лекция на германския артист Йоахим Шмид (на английски език) / Гьоте-институт България, ул. „Будапеща“ 1 / 9 ноември, 18.30 ч.** Лекцията е посветена на специфичния подход на работа на Шмид в полето на фотографията и публикуването на независими книжни издания. Йоахим Шмид счита, че снимките присъстват навсякъде около нас, превръщайки се в основна част от реалността ни. Затова трябва да се мисли какво причиняват снимките, които ни заобикалят и ни се натрапват. Какво е тяхното присъствие и функция в обществото? <https://bit.ly/49ofPs8>

↪ **Светлана Куюмджиева / Гледане с разбиране / тур в Квадрат 500 / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 4 ноември, 15.00 ч.** Изкуствоведката Светлана Куюмджиева ще предложи турове през историята на българското изкуство на тема “Идилии”. За темата тя споделя: “По определение жанрът на идилиите описва спокойния и щастлив живот на хората и животните сред природата. Идилиите са парадокс в историята на българското изкуство, но все пак ги има. Те чертаят алтернативен маршрут из историята, която познаваме, поставяйки акцент върху онези кратки отрязъци от нея, за които искаме да мислим като за „бел епок“. Идилиите са убежище, в което немалко български художници се спасяват и днес.”. Лекциите са безплатни, но се заплаща вход в музея. <https://www.gledanesrazbirane.com/>

↪ **Мартина Новакова / Дъщерята на рамкьора / аудио пърформанс / Гледане с разбиране / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 11 и 12 ноември, 14.00 ч. и 16.00 ч.** С участието на Димитър Николов, Евгения Ангелова и Валерия Георгиева. Пърформансът е едновременно аудиогид, разходка из музея, театър на живо и рефлексия върху изкуството. То се провежда в малки групи от максимум 25 души, които слушат на слушалки, докато преминават през залите на галерията. Ще бъдат проведени общо 4 представления, за които е необходим билет за музея и предварителна регистрация тук: <https://www.gledanesrazbirane.com/performance-novakova>

↪ **Уъркшоп с Айко Ямамото / Галерия Credo Bonum, ул. „Славянска“ 2 / 18 ноември, 11.00 ч.** В рамките на цикълът събития “Не ти трябва синоптик, за да знаеш накъде духа вятърът”. Японката Айко Ямамото, която ще гостува за първи път в България с подкрепата на фондация Nomura, ще създаде инсталация от тъкани, обагрени с използването на билки от Витоша планина и ще обърне внимание върху феминизираната професия на производство на коприна във фабрика за коприна в Япония. <https://bit.ly/3QMaFza>

ПЛОВДИВ

↪ **Артан Хайрулаху / Къща без стени / самостоятелна изложба / Sarieva/Gallery, ул. „Отец Паисий“ 40 / 1 септември – 30 ноември.** Галерията представя първата самостоятелна изложба в

България на косовския художник Артан Хайрулаху. Творбите му са дълбоко хуманни, представят битови идилични косовски сцени, надградени от мислите и фантазиите на автора. Те са едновременно репортажни, носталгични, наивистични, иронични, провокативни, семпли, кичозни, традиционни и съвременни. В рисунките си Артан Хайрулаху доста често прекрива границите на някои традиционни табутата, за да провокира консервативното мислене за красивото, голотата, правенето на любов, условностите за принадлежност в брака, разделението между половете, мъжествеността, човешката несигурност и право на избор като цяло. <https://fb.me/e/1syt5EpgK>

↪ **Нели Гаврилова / Мехури, издишване / самостоятелна изложба / ГХГ Пловдив, Постоянна експозиция "Мексиканско изкуство", ул. "Артин Гудиков" 11 / 10 – 29 ноември.** „Художественият експеримент „Мехури, издишване“, проследява реакциите на потопени във вода хора, като документиращ мига на рязко издишания от тях въздух. Сливането на въздуха и водата създават странни приказни сюжети, една сюрреална бълбукаща феерия от цветни мехури в която всичко е непредсказуемо. Именно тук, в това нетипично и ограничено от мен пространство, действието за секунди достига кулминация. Реакциите са неочаквани и непредсказуеми. Някои от участниците реагират стоически с ирония и насмешка, сякаш застинали във вихъра на детските илюзии Други, издишвайки, се борят с границите на собственото си съзнание, изхвърляйки с облекчение страховете си в безкрая на водата, а тя е всичко, което сме и което не сме.“ – Нели Гаврилова <https://bit.ly/49nXBa8>

↪ **Николай Няголов / По пътя / ретроспективна изложба / ГХГ Пловдив, Зала 2019, ул. "Гладстон" 32 / 7 – 26 ноември.** Изложбата има ретроспективен характер и включва негови произведения – живопис и рисунка, създавани в различни години през последните три десетилетия. Ще се видят както линейни и декоративни композиции, така и експресивни живописни решения, като най-ранната творба датира от 1992 г. <https://bit.ly/40oOWAn>

ВАРНА

↪ **Transcending East. Румънска живопис / групов изложба / Градска художествена галерия Варна, ул. „Любен Каравелов“ 1 / 25 октомври – 11 ноември.** Експозицията представя творчеството на утвърдени автори, преподаватели в Националния университет по изкуствата в Букурещ. При повнимателно вглеждане названието на изложбата „Transcending East. Румънска живопис“ разкрива един многостранен наратив, богат на смисъл и нюанси. Чете се внушението за дуалистична перспектива, която ни кани да видим ясното разделение между културите на Изтока и Запада и уникалните цивилизации, които те представляват. С корени в царството на постмодерността, изображенията в рамките на тази изложба изцяло се колебаят между двата постоянни полюса на визуалната култура: фигуративното и абстрактното. <https://fb.me/e/14DQtBNda>

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

↪ **Беатрис Алексанян и Ая София Ковърли Туран / Not in sight / съвместна изложба / Галерия Heerz Тооуа, ул. „Иван Вазов“ 18 / 27 октомври – 18 ноември.** „Изложбата се занимава с информация от минали събития и история, като същевременно принадлежи към това, което не е задължително да има език, но съществува в негово отсъствие. Алексанян и Ковърли Туран ни канят на изложба на принадлежност и особеното състояние на преминаване. Идеята да имаш нещо, за което да се хванеш, било то идентичност или идеология, и след това да имаш чувството, че го губиш, е потенциално обратно на идеята за съдба, изправяйки се пред вечната бездна на това, което се представя като топла преградка.“ – Ларс Нордби <https://heerztooya.com/exhibitions/not-in-sight>

КАЗАНЛЪК

▸ **Сънят / групов изложба / Художествена галерия, централна сграда, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ 9 и множество други локации / 21 октомври – 31 март.** Проектът „Сънят“ е инициатива, в която се срещат минало и съвремие чрез низ от тематични изложби и инсталации, разгърнати в множество пространства, по-голямата част от които външни за Художествена галерия – Казанлък – частни имоти, други музейни и културни институции. „Има прояви в съществуването ни, своеобразни божествени капризи, без които оцеляването на биологичното ни тяло е невъзможно. Сред тях се явява сънят – най-загадъчното нещо, което правим и отнема една трета от живота ни. Но без него всичко в нас би било подложено на страдание, би ни погубило. И затова са необходими не повече от 265 часа безсъние. Темата за съня е неразривно свързана и със сънуването. През последните 150 години личности като Зигмунд Фройд, Карл Густав Юнг, Феликс де Менделсон посвещават десетилетия от научните си занимания в опити да разберат сънуването – неговите връзки с живеенето отвъд съня, механизмите на пораждането, отношението му към умираването.“ <https://www.artgallerykazanlak.com/exhibitions/sanyat/>

АРТ КАРИЕРА

▸ **Отворена покана за участие в резидентна програма на Akademie Schloss Solitude / Краен срок за кандидатстване 30 ноември.** Художниците могат да кандидатстват в следните сфери на практика: визуални (визуални изкуства и медии), звукови и физически (музика и сценични изкуства), дигитални (дигитално изкуство, игри, дигитална журналистика, дигитално публикуване), пространствени (архитектура и дизайн), текстови (литература и език), социални (образование, медиация, теория), научни (хуманитарни, социални, естествени и икономически науки. Широкообхватната стипендиантска програма на Akademie Schloss Solitude насърчава взаимовръзката на изкуството и науката във всички дисциплини и области на практика. <https://bit.ly/3R7QUCy>

[Абонирайте](#) се за *artnewscafe* бюлетин

Издава: Фондация „Отворени Изкуства“

▸ селекция на новините : Десислава Милева

▸ лого: Недко Солаков

▸ корица: Стефан Николаев, „Бог да пази дървеното конче“, 2019, в самостоятелната изложба „Дом“, Sarieva @ DOT Sofia, ул. „Братя Миладинови“ 46, Женски пазар, 30 септември – 12 ноември.